

Alþingi
Erindi nr. Þ 131/1659
komudagur 27.4.2005

Félag leiðsögumanna er kannski ekki mjög áberandi félag í íslenska samfélaginu en **leiðsögumenn** eru aftur á móti eftirminnilegir meginþorra erlendra ferðamanna sem sækja Ísland heim. Það er leiðsögumaður sem tekur á móti ferðamanninum í flestum tilfellum þegar hann stígur fyrst á Íslenska fold í Leifsstöð eða gengur frá borði einhvers skemmtiferðaskipsins.

Flestir ferðamenn fara í einhverjar ferðir með leiðsögumanni og þegar heim er komið þá segja ferðamenn frá ferðum sínum á Íslandi og venjulega er það leiðsögumaðurinn sem hefur skift mestu máli. Frá leiðsögumanninum hafa erlendu ferðamennirnir upplýsingar um land og þjóð. Það er leiðsögumaðurinn sem fylgir ferðamanninum í gegnum sögu landsins. Hann útskýrir jarðfræði, dýralíf, gróður, veðurfar, atvinnuvegi, menningu, listir, þjóðtrú og íslendingasögur svo eitthvað sé nefnt. Það er líka leiðsögumaðurinn sem varar við hættum í gönguferðum eða í nálægð við fossa landsins. Það er leiðsögumaðurinn sem hugsar um að láta farþegum líða vel, hvort heldur er í dagsferð eða hringferð um landið og það er líka hann sem aðstoðar þá í veikindum eða slysum sem upp kunna að koma.

Leiðsögumaður er oftast eina tenging ferðamannsins við landið og þjóðina sem í því býr. Því er mjög mikilvægt að minnst þess að hæfur leiðsögumaður er besta landkynnig sem við eigum vól á og hann er líka okkar besti kostur í markaðssókn í ferðamennsku.

Það er því kominn tími til að horfast í augu við að leiðsögumenn eru ekki **aukafólk** í ferðamennsku. Fólk um allan heim ferðast meira og allt upplýsingastreymi er líka miklu meira en áður, svo fólk vill fá **menntaða leiðsögumenn**. Til að ferðaskrifstofur geti séð sínum viðskiptamönnum fyrir **gæða-leiðsögn** telur FL það vænlega þróun í ferðamálum að Ferðamálastofa gefi út starfsleyfi til þeirra leiðsögumanna sem starfa við leiðsögn erlendra ferðamann og ljúka prófi í leiðsögn frá skóla sem uppfyllir þau skilyrði sem Menntamálaráðuneytið setur. Slíkt leyfi hefði þjóðhagslegt gildi og væri til að auka á ýmind Íslands út á við, sem og fyrir ferðamálastefnu á Íslandi, sem sýndi í verki að leiðsögn er **mikilvæg**, sérstaklega í landi sem þekkt er fyrir náttúrufegurð, því eins og Reykjavíkurskaldið okkar Tómas Guðmundsson sagði: Landslag yrði lítills virði ef það hétu ekki neitt.

Í dag er aðeins einn skóli, Leiðsöguskóli Íslands til húsa í MK, sem fer að öllu leiti eftir námsskrá Menntamálaráðuneytissins og er námið lánshæft hjá LÍN. Leiðsögunám er einnig kennt í Ferðamálaskólanum á Bildshöfða en þar er ekki farið að öllu leiti eftir námsskránni. Meðal annars eru þar engin tungumálapróf, sem þó eru nauðsynleg vegna erlendra ferðamanna.

Félag leiðsögumanna er aðili að FEG (Félagasamtök leiðsögumanna í Evrópu). FEG var stofnað 1986 og eru félagsmenn yfir 20.000 frá 17 löndum. FEG hefur starfað í nefndum á vegum Evrópusambandsins, sem hefur sérhæft sig í að skilgreina og samræma nám og starfssvið leiðsögumanna í Evrópu. Í allflestum löndum Evrópu (og reyndar víða um heiminn. T.d. Kína, ABC ríkin og fl.) gefa yfirvöld út starfsleyfi fyrir leiðsögumenn sem uppfylla sett skilyrði og eru þung viðurlög (háar fjársektir) á þá sem reyna að starfa sem leiðsögumenn án leyfis. Þetta er liður í því að virða neytendarétt viðskiptavinarins því án viðskiptavinar eru engin viðskipti.